Orędownik Urzędowy powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-łamowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. D-ra Emila Warmińskiego 13 — Telefon 1251

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU BYDGOSKIEGO

Nr. 7 | Bydgoszcz, dnia 16 lutego 1928 r. | Rok 77

41 **ROZPORZĄDZENIE**
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 3 grudnia 1927 r.
o prawie łowieckiem.
(Dokończenie)

Za cielęta: łosia, jelenia, daniela i koźlęta, sarny uważa się młode zwierzęta tych gatunków w czasie do końca lutego następnego roku po ich urodzeniu.

Art. 49. Zabrania się polować w czasie niżej oznaczonym (czas ochronny) na zwierzęta następujące:

łosie-byki	w czasie	od 15 grudnia do 31 sierpnia,
jelenie-byki, daniele-rogacze	„ „	od 1 listopada do 31 sierpnia,
sarny-kozły w województwach poznańskiem i pomorskiem	„ „	od 1 stycznia do 15 maja,
w województwach zaś pozostałych	„ „	od 1 lutego do 20 kwiet.
zające szaraki w województwach poznańskiem i pomorskiem	„ „	od 15 stycznia do 30 wrześ.,
w województwach zaś pozostałych	„ „	od 1 lutego do 30 wrześ.
zające-bielaki	„ „	od 15 lutego do 31 paźdz.
borsuki	„ „	od 1 grudn. do 31 sierp.,
wiewiórki	„ „	od 1 marca do 31 paźdz.,
głuszcze-koguty	„ „	od 15 maja do 15 marca
cietrzewie-koguty	„ „	od 1 czerw. do 15 sierp.,
cietrzewie-kury w województwach wileńskiem, nowogródzkiem, białostockiem, poleskiem, i wołyńskiem	„ „	od 15 wrześ. do 15 sierp.,
jarząbki	„ „	od 1 lutego do 15 sierp.,
pardwy	„ „	od 1 lutego do 15 sierp.,
bażanty-koguty	„ „	od 1 lutego do 31 sierp.,
kuropatwy w województwach wileńskiem, nawogrodzkiem, białostockiem, poleskiem, i wołyńskiem	„ „	od 1 listopad. do 31 sierp.,
w województwach zaś pozostałych	„ „	od 1 grudnia do 31 sierp.,

przepiórki	w czasie	od przyloty do 31 sierpnia,
słonki	„ „	od 15 maja do 15 sierpnia,
bataljony	„ „	od 1 czerwca do 10 lipca,
dzikie kaczory	„ „	od 1 czerwca do 10 lipca,
dzikie kaczki (samice i młode) oraz inne ptactwo wodne i błotne	„ „	od 1 marca do 10 lipca,
dzikie łabędzie i dzikie gęsi	„ „	od 15 maja do 31 lipca
dropie, dropie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty	„ „	od 1 lutego do 15 sierpnia,
ptaki krukowate i drapieżne z wyjątkiem jastrzębi-gołębiarzy, krogulców, wron i srok	„ „	od 1 lutego do 15 sierpnia,

Art. 50. Przez cały rok wolno polować na: wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiarze, krogólce, sroki, wrony oraz podbierać jaja, wybierać pisklęta i niszczyć gniazda wymienionych ptaków.

Zwierzęta wymienione w ustępie poprzednim może zabijać i chwytać każdy na własnym gruncie w obrębie swojej zagrody i w bezpośredniem jej sąsiedztwie aż do stu metrów odległości od zabudowań.

Art. 51. Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa może wprowadzić w drodze rozporządzenia czas ochronny dla dzików.

Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia na oznaczony w niem okres czasu na obszarze całego Państwa lub jego części:

a) rozszerzać czas ochronny dla zwierząt wymienionych w art. 49;
b) zabraniać całkowicie polowania na niektóre ze zwierząt wymienionych art. 49;
c) zezwalać na polowanie na zwierzęta wymienione w art. 48 zwyjątkiem żubra i bobra;
d) zezwalać na używanie środków zakazanych artykułem 41 w celu zwalczania zwierząt wymienionych w art 50;
e) wprowadzać czas ochronny dla niedźwiedzi, rysi i żbików, lisów, kun leśnych (tumaków), norek i orłów.

Nadto Minister Rolnictwa może:

a) w drodze rozporządzenia wprowadzać czas ochronny dla zwierząd uznanych na postawie ustępu ostatniego art. 1 za zwierzęta łowne;
b) zazwalać na odstrzał zwierząt wymienionych w art. 49 albo ich łowienie środkami nieraniącemi w każdem czasie dla celów naukowych lub hodowlawlanych.

Uprawnienia zawarte w punktach a), d) i e) ustępu drugiego oraz w odniesieniu do sarn-kóz uprawnienie zawarte w punkcie c) tegoż ustępu Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewodom.

Art. 52. Wojewoda ogłasza corocznie w grudniu w dzienniku urzędowem wykaz czasów ochronnych obowiązujących w roku następnym.

Art. 53. Po upływie dziesięciu dni od rozpoczęcia czasu ochronnego sprzedawanie, kupowanie, przewożenie i przenoszenie objętej ochroną zwierzyny oraz świeżych skór tej zwierzyny, jak również podawanie takiej zwierzyny w jadłodajniach jest wzbronione.

Wyjątkowo można przewozić lub przenosić zwierzynę ze zwierzyńców i bażantarni, jeżeli się ma pisemne zaświadczenie ich właściciela, że zwierzyna stamtąd pochodzi, i w zaświadczeniu wskazano miejsce jej przeznaczenia.

5. O wprowadzaniu nowych gatunków zwierzyny.

Art. 54. Wprowadzanie w celu hodowli nowych gatunków zwierzyny wymaga zezwolenia Ministra Rolnictwa.

Rozdział IV.

O wynagradzaniu szkód łowieckich i o ochronie od tych szkód.

1. O wynagradzaniu szkód wyrządzanych przez zwierzynę i szkód czynionych podczas polowania.

Art. 55. Szkody, wyrządzane w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie, daniele i sarny, obowiązany jest wynagradzać właściciel obwodu łowieckiego, w którym zwierzyna wyrządzająca szkodę ma przypuszczalnie swoją ostoję, lub dzierżawca, jeżeli polowanie w obwodzie łowieckim jest wypuszczone w dzierżawę.

Jeżeli zwierzyna wyrządzająca szkodę ma przypuszczalnie swoją ostoję w kilku obwodach łowieckich, właściciele (dzierżawcy) tych obwodów odpowiadają solidarnie.

Art. 56. Jeżeli zwierzęta wymienione w ar-

tykule poprzednim wyrządzające szkodę w uprawach i plonach rolnych mają swoją ostoję na gruntach nie wchodzących do obwodu łowieckiego, obowiązek wynagrodzenia szkody ciąży na właścicielach tych gruntów na zasadach art. 55.

Art. 57. Uprawniony do polowania ma obowiązek wynagradzania szkód uczynionych przy wykonywaniu polowania przez niego samego, przez jego gości, służbę i najemników.

Art. 58. Jeżeli poszkodowany chce wynagrodzenia szkody dochodzić, winien w ciągu dni trzech po jej dostrzeżeniu żądanie wynagrodzenia zgłosić obowiązanemu do wynagrodzenia oraz wójtowi (naczelnikowi sołtysowi) gminy, w której granicach leży grunt z wyrządzoną w uprawach i plonach rolnych szkodą.

Art. 59. Wójt, otrzymawszy zgłoszenie, winien przed upływem następnych trzech dni wdrożyć postępowanie ugodowe, wzywając strony do urzędu gminnego na dzień następny i skłaniać je do zawarcia ugody. Jeżeli ugoda w dniu tym lub w ciągu dalszych trzech dni zawarta nie zostanie, wójt stwierdzi bezskuteczność postępowania ugodowego i przekaże sprawę natychmiast przewodniczącemu sądu rozjemczego do spraw o wynagradzaniu szkód łowieckich.

Art. 60. Sąd rozjemczy do spraw o wynagradzaniu szkód łowieckich składa się z przewodniczącego oraz z dwóch członków wybranych po jednem przez każdą stronę.

Przewoduiczącego sądu rozjemczego oraz niezbędną ilość zastępców przewodniczącego w miarę potrzeby dla każdej gminy mianuje na lat trzy starosta na wniosek wydziału powiatowego. Przewodniczący sądu rozjemczego i jego zastępcy winni być zaprzysiężeni przez starostę według roty przewidzianej w przepisach obowiązujących dla sędziów.

Zastępcy pełnią obowiązki przewodniczącego kolejno, gdy przewodniczący z ważnych przyczyn obowiązków swoich wykonywać nie może.

Art. 61. Po otrzymaniu sprawy o wynagrodzenie szkoły łowieckiej przewodniczący sądu rozjemczego wzywa obie strony do wyznaczenia w ciągu dni trzech po jednem przedstawicielu i zawiadamia zarazem o miejscu i czasie pierwszego zebrania sądu rozjemczego.

Jeżeli strona nie wyznaczy przedstawiciela lub ten się nie zgłosi, wyznaczy go przewodniczący.

Art. 62. Sąd rozjemczy niezwłocznie po pierwszem zebraniu się przeprowadzi zbadanie szkody na miejscu.

O czasie badania przewodniczący zawiadomi strony tak wcześnie, aby mogły być przy badaniu obecne.

Art. 63. Sąd rozjemczy przed wydaniem orzeczenia skłania strony do zawarcia ugody, jeżeli zaś ugoda nie nastąpi, orzeka według sumienia o istnieniu i rozmiarach szkody oraz o wysokości należnego wynagrodzenia. Sąd rozjemczy może przesłuchiwać świadków i biegłych bez przysięgi.

Gdy sąd rozjemczy uzna, iż przed nadejściem pory zbioru plonów nie można określić wysokości wynagrodzenia lub gdy którakolwiek ze stron domagać się będzie ustalenia tej wysokości dopiero z nadejściem pory powyższej, orzeczenie zapada jedynie co do istnienia i rozmiarów szkody, co zaś do wysokości szkody i należnego wynagrodzenia zostaje odłożone do nadejścia pory zbioru plonów.

Art. 64. Przewodniczący sądu rozjemczego lub jego czynny w sprawie zastępca nie może pozostawać do stron lub ich przedstawicieli w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa aż do czwartego stopnia włącznie, przełożeństwa lub zależności, albo też być spólnikiem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa prywatnego jednej ze stron. Przewodniczący lub jego czynny w sprawie zastępca obowiązany jest z urzędu baczyć, czy przeszkoda powyższa nie zachodzi i w razie jej dostrzeżenia oddać przewodnictwo następnemu z kolei zastępcy, co do którego przeszkoda nie zachodzi.

Jeżeli przewodniczący lub jego czynny w sprawie zastępca z powodu przeszkody powyższej sam się nie wyłączy, może być wyłączony przez stronę.

Art. 65. Orzeczenie sądu rozjemczego zawierać będzie postanowienie o kosztach postanowienia.

Do kosztów postępowania wliczać można jedynie wydatki gotówką poczynione przez przewodniczącego na powiadamianie stron, na przejazd do miejsca szkody i na materjały pisemne oraz poczynione przez sąd na opłacenie biegłych, jeżeli sąd ich wzywał.

Art. 66. Jeżeli sąd rozjemczy nie stwierdzi szkody i wynagrodzenia nie przyzna, koszty postępowania poniesie strona domagająca się wynagrodzenia szkody.

Jeżeli sąd rozjemczy przyzna wynagrodzenia wyższe od dawnego w postępowaniu ugodowem, koszty postępowania poniesie strona obowiązana do wynagrodzenia.

Jeżeli sąd rozjemczy przyzna wynagrodzenie równe lub mniejsze od dawanego w postępowaniu ugodowem, koszty postę-

powania poniesie strona uprawniona do wynagrodzenia lub strony obie wedle orzeczenia sądu zależnie od okoliczności sprawy.

Jeżeli na skutek wezwania sądu strony zawrą ugodę na rozprawie, koszty postępowania poniosą po połowie.

Art. 67. Orzeczenie sądu rozjemczego zapada większością głosów. W orzeczeniu należy podać imiona i nazwiska składu orzekającego, imiona i nazwiska stron, żądania i dowody stron, rozstrzygnięcie sprawy i powody, któremi sąd się kierował. Orzeczenie ma być podpisane przez wszystkich członków sądu.

Jeżeli który z członków sądu odmówi swego podpisu, wtedy pozostali czynią o tem zmiankę na orzeczeniu, które będzie miało taką moc, jak gdyby zostało podpisane przez wszystkich.

Orzeczenie sądu rozjemczego winno być doręczone stronom w ciągu dni trzech od dnia jego wydania.

Strona obowiązana do wynagrodzenia szkody winna w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wypłacić poszkodowanemu lub złożyć w urzędzie gminnym zasądzoną sumę wynagrodzenia szkody oraz w tymże terminie uiścić zasadzoną sumę kosztów postępowania.

Orzeczenie sądu rozjemczego ulega wykonaniu w drodze sądowej w trybie przymusowego wykonania aktów (stanowi tytuł egzekucyjny dla sądów).

Art. 68. Od orzeczenia sądu rozjemczego służy stronie odwołanie do sądu okręgowego jedynie w tym wypadku, gdy naruszone zostały przewidziane w artykułach 61—67 przepisy o postępowaniu. Odwołanie wnieść należy w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia sądu rozjemczego.

Art. 69. Jeżeli w ciągu dni czternastu od dnia zamknięcia bezskutecznego postępowania ugodowego przed wójtem gminy sąd rozjemczy nie wyda orzeczenia, stronie poszkodowanej służy prawo udania się na zwykłą drogę sądową.

2. O ochronie od szkód wyrządzanych przez zwierzynę.

Art. 70. Każdy może zabezpieczać swe grunty od wdzierania się zwierzyny czyniącej szkodę w uprawach i plonach rolnych, urządzenia jednak poczynione w tym celu na jego gruncie nie mają służyć do chwytania tej zwierzyny.

W szczególności wolno każdemu odstraszać taką zwierzynę od swoich gruntów straszydłami, ogniami nocnemi itp. środkami.

Gdyby wskutek przewidzianej w artykule niniejszym ochrony od szkód zwierzę zraniło się lub zabiło, uprawniony do polowania nie będzie mógł żądać odszkodowania.

Art. 71. Uprawniony do polowania może grunty leżące w obrębie obwodu łowieckiego ochraniać od szkód czynionych przez zwierzynę, wymienioną w art. 55, zapomocą ogrodzeń i innych środków, jednak w ten tylko sposób, ażeby środki te nie przeszkadzały posiadaczom gruntów w prowadzeniu gospodarstwa.

Art. 72. Jeżeli szkody wyrządzone przez wilki lub dziki przybierają poważne rozmiary, a właściciel lub dzierżawca polowania na obszarze, na którym zwierzyna ta ma swoją ostoję, nie przedsiębierze skutecznych środków celem zapobierzenia szkodom, wojewoda może na skutek podania osób poszkodowanych lub z urzędu zarządzić obławę na koszt właściciela lub dzierżawcy polowania w celu przetrzebienia zwierząt powyższych. Osoby wykonywające obławę nie mogą zabijać zwierząt innych.

Osoby, które złożyły podanie o zarządzenie obławy, obowiązani są dostarczyć bezpłatnie naganiaczy.

Rozdział V.

O władzach i postępowaniu.

Art. 73. Opieka nad łowiectwem i nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych należą do Ministra Rolnictwa, na obszarze województwa do wojewody i na obszarze powiatu do starosty.

Przez wyraz „starosta“ rozumieć należy powiatową władzę administracji ogólnej, a przez wyraz „wojewoda“ — wojewódzką władzę administracji ogólnej.

Funkcjonarjusze państwowi obowiązani są powiadamiać niezwłocznie miejscowego starostę lub najbliższy posterunek policji o dostrzeżonych przez siebie w czasie pełnienia swych obowiązków przekroczeniach przepisów rozporządzenia niniejszego i rozporządzeń na jego podstawie wydanych.

Art. 74. O ile postępowanie władz w artykule poprzednim wymienionych nie jest w rozporządzeniu niniejszem określone, stosować należy obowiązujące przepisy ogólne o postępowaniu władz administracyjnych.

Rozdział VI.

Postanowienia karne.

Art. 75. Grzywną do pięćdziesięciu złotych karany będzie:

1. kto nie okaże karty łowieckiej na żądanie osoby mającej nadzór nad przestrzeganiem przepisów o polowaniu;

2. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje w odległości mniejszej niż sto metrów od cudzych zabudowań mieszkalnych lub kto poluje podczas nabożeństwa w niedzielę lub uroczyste święto w odległości mniejszej od dwóch kilometrów od świątyni lub na cmentarzu;

3. kto ze strzelbą lub innemi narzędziami do łowienia zwierzyny bezprawnie chodzi po cudzych gruntach.

Art. 76. Grzywną do dwustu złotych lub aresztem do czterech tygodni albo obiema temi karami łącznie karany będzie:

1. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje bez uzyskania karty łowieckiej;

2. kto wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje na gruntach niestanowiących obwodu łowieckiego;

3. kto poluje w cudzym obwodzie łowieckim bez zgody osoby uprawnionej do polowania;

4. kto wyda pisemne zezwolenie na polowanie w swoim obwodzie wbrew przepisowi ustępu drugiego art. 27;

5. kto poluje w czasie między zachodem a wschodem słońca wbrew postanowieniom art. 47;

6. kto poluje z chartami lub psami gończemi na obszarze mniejszym niż dwa tysiące hektarów;

7. kto poluje przelotne ptactwo łowne na obszarze morskiem w pasie kilometrowej szerokości;

8. kto podbiera jaja, wybiera pisklęta lub niszczy gniazda ptaków niewymienionych w art. 50.

Art. 77. Grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni karany będzie:

1. kto poluje na łosie lub jelenie wbrew postanowieniom art 46 rozporządzenia niniejszego;

2. kto poluje sposobami niedozwolonemi wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego.

3. kto poluje w czasie ochronnym wbrew postanowieniom rozporządzenia niniejszego;

4. kto przekroczenia wymienione w punktach 1, 3, 8 art. 76 popełnia zawodowo.

Art. 78. Kto brew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1. na żubra, karany będzie grzywną do pięciu tysięcy złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy;

2. na samicę łosia, na bobra lub kozicę, karany będzie grzywną do dwóch tysięcy pięćciuset złotych oraz aresztem do sześciu miesięcy.

Art. 79. Kto brew postanowieniom rozporządzenia niniejszego poluje:

1. na świstaka, karany będzie grzywną do tysiąca złotych oraz aresztem do sześciu tygodni;

2. na inne zwierzę, wymienione w art. 48, karany będzie grzywną do pięciuset złotych oraz aresztem do sześciu tygodni.

Art. 80. Kto naruszy przepis art. 53 rozporządzenia niniejszego karany będzie grzywną do pięciuset złotych lub aresztem do sześciu tygodni, nadto zwierzyna lub świeże jej skóry ulegną konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 81. W wypadkach popełnienia przekroczeń wymienionych w artykułach 75—80 przez nieletnich do lat czternastu rodzice lub opiekunowie karani będą za niedozór grzywną do pięćdziesięciu złotych.

Art. 82. Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według swego uznania z tem ograniczeniem iż kara aresztu nie może przekraczać w wypadku wymierzenia jej za przekroczenia przewidziane w art. 75—dni trzech w art. 76 — dwu tygodni, w artykułach 77 — 80 — trzech tygodni.

W wypadku wymierzenia grzywny za przekroczenia przewidziane w art. 78 zamiana grzywny na areszt nastąpi zgodnie z przepisami zawartemi w ustawach karnych.

Art. 83. Obok kary wymierzonej za przekroczenia przewidziane w artykułach 77—79 — należy orzec konfiskatę broni, zapomocą której dokonano przekroczenia, oraz zabronionych rozporządzeniem niniejszem narzędzi łowieckich bez względu na to, czy są one własnością skazanego czy też osoby innej.

Przepis ustępu pierwszego nie ma zastosowania do broni myśliwskiej, której właściciel posiada kartę łowiecką i pozwolenie na broń. Broń ta będzie konfiskowana jedynie w razie przekroczenia przewidzianego w punkcie trzecim art. 77 oraz w artykułach 78 i 79.

Art. 84. Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie w cudzym obwodzie łowieckim należy do właściciela lub dzierżawcy polowania, o ile nie ma zastosowania art. 80.

Niezależnie od tego właścicielowi lub dzierżawcy polowania za zwierzę bezprawnie zabite służy odszkodowanie równające się trzykrotnej wartości zabitego zwierzęcia.

Zwierzyna zabita lub złowiona bezprawnie na gruntach nie wchodzących w skład obwodu łowieckiego ulega konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Art. 85. Jeżeli jeden z czynów karalnym przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem podpadnie pod surowszy przepis innych ustaw, należy według tych ustaw karę wymierzyć.

Art. 86. Do orzekania o czynach karalnych, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, z wyjątkiem czynów przewidzianych w art. 78, powołany jest starosta.

Ukarany orzeczeniem starosty może w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść do starosty żądane przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który rozstrzyga według przepisów obowiązujących w pierwszej instancji sądowej.

Wyrok sądu okręgowego wydany w drugiej instancji jest prawomocny.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnem z 1877 r. stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych zarządzeń karnych.

Art. 87. Do orzekania o czynach przewidzianych w art. 78 powołane są sądy powiatowe (pokoju)

Art. 88 Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o postępowaniu karnem z 1873 r. może wnieść odwołanie niezależnie od przeprzepisu § 464 p. k.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. zamiast aresztu powyżej sześciu tygodni orzeka się więzienie.

Rozdział VII.

Postanowienie końcowe.

Art. 89. W wypadkach, gdy obwody łowieckie (okręgi) utworzone zostały na podstawie dotychczasowych przepisów, uważane będą za utworzone zgodnie z rozporządzeniem niniejszem do dnia 1 marca 1928 r. lub jeżeli zostały wypuszczone w dzierżawę — do chwili wygaśnięcia umów dzierżawnych.

Art. 90. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa, co zaś do orzecznictwa karnego — Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

O ile rozporządzenia wykonawcze dotyczyć będą zakresu działania innych ministrów rozporządzenia te wydawane będą w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 91. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województwa Śląskiego, w czternaście dni po ogłoszeniu.

Jednocześnie z tem uchylone zostają na obszarze oznaczonym w ustępie pierwszym wszystkie przepisy w przedmiocie objętym rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności: artykuły 321—337, artykuł 338 w części dotyczącej zwierzyny, artykuły 339—374, 376—406, 407 w części dotyczącej zwierzyny, 409—418 ustawy o gospodarstwie wiejskim (Zb. Pr. Ces. ros. tom XII cz. 2);

rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 2 marca 1920 r. o polowaniu (Dz. Urz. Z. C. Z. W. nr. 20/64 poz. 532); ustawa łowiecka z dnia 15 lipca 1907 r. (Zb. Ust. prusk. str. 207); ustawa łowiecka z dnia 13 lipca 1909 r. dla Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. Ust. Kraj. z 1910 r. cz. II nr. 2); ustawa łowiecka z dnia 19/25 marca 1883 r. (Zb. Ust Król Węg. z 1883 r. poz. XX); artykuły 247—251 i cz. 2 i 3 art. 623 kod. kar. z 1903 r. oraz cz. 1 art. 623 kod. kar. z 1903 r. o ile dotyczy polowania; artykuły 292—295 i 368 p. 10 kod. kar. z 1871 r.

Prezydent Rzeczypospolitej

(—) I. Mościcki.

Rejestrację obwodów łowieckich w myśl art. 12 rozporządzenia uskuteczniać się będzie do dnia 1 marca br.

Tereny łowieckie, nie zgłoszone do rejestracji przed dniem 1 marca 1928 r. w myśl art. 12 rozporządzenia o prawie łowieckiem nie będą uważane za obwody łowieckie i wykonywanie polowania na tych terenach będzie wzbronione.

Bydgoszcz, dnia 7 lutego 1928 r.

Starosta.

w zast.

(—) Dąbrowski.

L. dz. 2201б 27 ST. III.

---

42 **KOMUNIKAT**

1. Na podstawie zawartej umowy przez Polskę w dniu 24 listopada r b. z Niemcami rozpoczną Niemcy od początku 1928 r. wypłacać polskim robotnikom i ich rodzinom należne im z Niemiec renty za nieszczęśliwe wypadki przy pracy i zpowodu niezdolności do pracy, o ile wypłaty rent wstrzymały z powodu przebywania uprawnionych w Polsce.

Ci zaś rolni, którzy otrzymywali z polskich zakładów ubezpieczeń zasiłki, nie mają potrzeby wnosić nowych podań o renty niemieckie, gdyż Zakłady, które dotąd wypłacały im zasiłki, same zażądają od Niemiec podjęcia wypłaty należnych im rent.

Ci zaś robotnicy rolni, którzy zasiłków nie otrzymywali powinni w czasie najbliższym przesłać wszystkie rentowe dokumenty niemieckie (orzeczenie przyznające rentę i wstrzymujące jej wypłatę z powodu ich po-

bytu w Polsce) do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej (Departament Ubezpieczeń Społecznych).

2. To samo odnosi się do robotników rolnych, którzy ulegli nieszczęśliwemu wywypadkowi przy pracy w Niemczech już po dniu 31 grudniu 1926 r.; pozatem nie wolno Niemcom wypłacać im jednorazowej odprawy zamiast renty; Niemcy muszą więc wypłacać im rentę wypadkową i to za czas od wypadków, a nie dopiero od dnia 1 stycznia 1928 r. (jak się płaci tym polskim rencistom, którzy wcześniej ulegli wypadkowi); rodziny ich zaś powinny otrzymać od Niemiec, o ile robotnik rolny zginął w Niemczech na skutek nieszczęśliwego wypadku przy pracy, pośmiertne i odszkodowanie niewypłacone mu w chwili śmierci,

Od 24 listopada 1927 r. nie wolno już w Niemczech w ubezpieczeniu na wypadek choroby, niezdolności do pracy i od wypadków odmawiać polskim robotnikom rolnym i ich rodzinom wypłaty rent z powodu ich obywatelstwa polskiego lub pobytu w Polsce. Muszą być pod każdem względem traktowani tak, jak robotnicy niemieccy, o ile byli ubezpieczeni.

4. W razie pokrzywdzenia przez niemiecką instytucję ubezpieczeniową winni się zainteresowani zwracać o pomoc do Konsulatów Polskich o ile przebywają w Niemczech, zaś do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej (Departamentu Ubezpieczeń Społecznych) o ile przebywają w Polsce.

Bydgoszcz, dnia 30 stycznia 1928 r.

Starosta
w zast.
(—) **Parzys**, str. sekr. pow.

L. dz. 1054/28 ST. III.

---

43 **OGŁOSZENIE.**

W sprawie godzin służbowych dla urzędu stanu cywilnego Nowawieś-Wielka i Leszyce.

Godziny urzędowe dla urządu stanu cywilnego Nowawieś-Wielka i Leszyce wyznaczam na poniedziałki i piątki odgodz. 11 do 14-tej.

Wszelkie nagłe wypadki, jak rejestrowanie zgonów i tp. załatwiane będą codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w powyżej podanym czasie.

Pp. Sołtysów odnośnych gmin wzywam do ogłoszenia powyższego w sposób tam praktykowany.

Bydgoszcz, dnia 30 stycznia 1928 r.

Przewodniczący
w zast.
(—) Dąbrowski

L. dz, 497/28 W. P. IV.

44 **OGŁOSZENIE.**

Zatwierdzenie wyboru sołtysa gminy Cierplewo.

Na mocy § 84 ordynacji dla gmin wiejskich, z dnia 3 lipca 1891 r. zatwierdziłem wybór Piotra Kulczyka na sołtysa gminy Cierplewo.

Bydgoszcz, dnia 27 stycznia 1928 r.

Starosta.
w. zast.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 1046/28 ST. I.

---

45 **OGŁOSZENIE**

W sprawie zamianowania urzędnika stanu cywilnego na obwód Nowawieś-Wielka i Leszyce.

Dekretem p. Wojewody Poznańskiego z dnia 17 grudnia 1927 r. l. dz. 33866 27 I. został zamianowany p. Marcin Sobczak, leśniczy państwowy z Nowejwsi-Wielkiej urzędnikiem stanu cywilnego na obwód Nowawieś-Wielka i Leszyce.

Z uwagi na powyższe, odwołuje nominację dotychczasowego urzędnika stanu cywilnego p. Wilhelma Sonnenberga, właściciela tartaku w Nowejwsi-Wielkiej.

Pp. Sołtysów obwodu Nowawieś-Wielka i Leszyce wzywam do ogłoszenia powyższego w swej gminie w sposób tamże dotychczas praktykowany.

Bydgoszcz, dnia 30 stycznia 1928 r.

Przewodniczący
w z.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 497 27 W. P. IV.

---

46 **OGŁOSZENIE.**

Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 1 ciągacz drutu (Drahtzieher), 1 kowal-werkmistrz, 1 bednarz, 2 motocyklistów, 1 spawacz (antegeniczny).

P. U. P. P. Bydgoszcz: 2 parobków do gosp. 1 służ. na wieś, 1 włodarz, 4 fornali z zac. od 1-go IV. 28 r., 1 tokarz armaturowy, 1 inżynier-żarówkarz.

P. U. P. P. Ostrów: 3 parobków, 1 stolarz, 2 bednarzy, 4 służące.

Ekspoz. Gniezno: 10 kamieniarzy, 3 form. w żel., 100 robotników do wyrębu lasu, 5 sług żeńskich na wnioski.

Ekspoz. Inowrocław: 100 robotnic sezonowo-rolnych od 1. IV. 1928 r.

Ekspoz. Chodzież: 1 dojarz kawaler, 5 parobków, 7 sług żeńskich na wieś.
Ekspoz. Nowy-Tomyśl: 1 ogrodowy, 1 kowal, 1 kołodziej, wszyscy na deputat od 1. IV. 28 r., 1 bednarz, warunki 15 zł tygodniowo, wolne utrzymanie i mieszk.
Ekspoz. Kępno: 1 kowal na deput, 1 szofer, 1 szwajcer, 5 akwizatorów, 38 służących, do gospodarzy, 10 parobków, 130 dziewcząt sezonowych.
Ekspoz. Kępno: 14 sług żeńskich na wieś do gospodarzy.

Wolne miejsca dla terminatorów.

P. U. P. P. Poznań: 1 uczeń siodlarski.
Ekspoz. Leszno: 3 uczni kowalskich, 2 stolarskich, 1 młynarski, 1 cholewkarski, 1 uczeń cukierniczy.

Bydgoszcz, dnia 3 lutego 1928 r.

Starosta
w zast.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 1331 28 ST. III.

47

KOMUNIKAT
Państwowego Banku Rolnego
w sprawie udzielania pożyczek w listach zastawnych na kupno gruntu, wydany w związku z nowelizacją przepisów o trybie udzielania pożyczek (Monitor Polski nr. 212 z 1927 r.).

(Dokończenie)

Koszta oszacowania związane z wyjazdem taksatora Banku na grunt.

Przy przesyłaniu pieniędzy należy na odcinku przekazu pocztowego względnie blankietu nadawczego P. K. O. wyraźnie zaznaczyć, że odnośną sumę przesyła się na koszta oszacowania w związku z ubieganiom się o pożyczkę w listach zastawnych tudzież podać nazwę nieruchomości, która ma być oszacowana, wieś, gminę i powiat, w których wymieniona nieruchomość jest położona oraz imię i nazwisko właściciela tej nieruchomości, ubiegającego się o pożyczkę.

Ułatwienie przy zbyciu (realizacji) listów zastawnych.

Listy zastawne wprowadzone są na giełdę.
Na żądanie osób zainteresowanych państwowy Bank Rolny pośredniczy za niewielką opłatą w sprzedaży listów zastawnych na giełdzie po kursie dnia sprzedaży,
Kurs giełdowy listów zastawnych podawany jest w gazetach, zawierających cedułę urzędową giełdy warszawskiej.
Dla orjentacji podaje się, że kurs giełdowy listów zastawnych we wrześniu 1927 r. wynosił 92 złotych w złocie za 100-złotowy list zastawny, co po przeliczeniu na złote obiegowe wynosi 158 złotych obiegowych i 52 grosze za każde 100 złotych w listach zastawnych.

Listy zastawne przyjmowane są przez Skarb Państwa na kaucje i wadja. Pozatem listami zastawnemi można opłacać podatek majątkowy.

Bank Polski i Pocztowa Kasa Oszczędności przyjmują listy zastawne do lombardu.

Ostrzeżenie przed pośrednictwem.

Państwowy Bank Rolny ostrzega przed zwracaniem się do wszelkiego rodzaju biur i osób, obiecujących ułatwienie lub przyspieszenie w Banku udzielenia pożyczki, gdyż droga ta jest najzupełniej bezcelowa. Jedynym rezultatem takiego pośrednictwa jest strata pieniędzy, wydanych niepotrzebnie. Dążeniem Banku jest załatwienie podań i udzielanie bezpośrednio rolnikom wszelkich odpowiedzi w jaknajkrótszym czasie i to przedewszystkiem pocztą, wobec czego przyjazd do banku jest zbędnym.

Do współpracy z Bankiem będą powołane jako placówki informacyjne i pośredniczące przy załatwianiu formalności związanych z udzielaniem pożyczek w listach zastawnych lokalne instytucje, których spis oraz zakres współdziałania podane będą w niedługim czasie do wiadomości publicznej.

Pozatem Państwowy Bank Rolny przygotowuje broszurę, zawierającą szczegółowe praktyczne wskazówki i informacje, dotyczące akcji kredytu długoterminowego.

UWAGA! Przepisy, w których podany jest całkowity tryb postępowania przy udzielaniu pożyczek w listach zastawnych na cele w niniejszym komunikacie wymienione, ogłoszone są w następujących numerach Monitora Polskiego:

Nr. 28 z 1926 r. (b zabór. ros.), Nr. 167 z 1926 r. (Małopolska i Wielkopolska), Nr. 212 z 1927 r. (zmiany do przepisów ogłoszonych w Monitorach Nr. 28 i 167 1926 r.

Przepisy, na podstawie których Bank określa wartość szacunkową gruntów przy udzielaniu pożyczek w listach zastawnych, ogłoszone są w Monitorze Polskim Nr. 218 z 1927 r.

Gdzie należy składać podania o pożyczki.

Ubiegający się o pożyczkę na grunta położone na terenie: województwa Poznańskiego mają kierować podania oraz inną korespondencję do Odziału Państwowego Banku Rolnego **w Poznaniu (Kantaka 10).**

48 **OGŁOSZENIE.**

Z powodu rozbudowy stacji Maksymiljanowo zamyka się niniejszem pomost drewniany dla pieszych na stacji w Maksymiljanowie dla ruchu publicznego.

Bydgoszcz, dnia 6 lutego 1928 r.

Komisarz Obwodowy II.
(—) Dreas.

49 **OGŁOSZENIE.**

Opłata składek do ubezpieczenia inwalidowego.

Na podstawie obowiązujących w byłej dzielnicy pruskiej przepisów należy za każdego pracownika fizycznego (robotnika, rzemieślnika, służbę) opłacać składki do ubezpieczenia od inwalidztwa i na starość.

Składki te wynoszą:

a) Przy zarobku miesięcznem do 41,67 zł lub tygodniowym do 9,61 zł lub dziennym do 1,37 zł, 30 groszy tygodniowo,

b) przy zarobku miesięcznem od 41,68 zł do 58,33 zł lub tygodniowym od 9,62 zł do 13,46 zł lub dziennym od 1,38 zł do 1,92 zł, 45 groszy tygodniowo,

c) przy zarobku miesięcznem od 58,34 zł do 75,00 zł lub tygodniowym od 13,47 zł do 17,31 zł lub dziennym od 1,93 zł do 2,47 zł, 60 groszy tygodniowo,

d) przy zarobku miesięcznym od 75,01 zł do 100,00 zł lub tygodniowym od 17,32 zł do 23,08 zł lub dziennym od 2,48 zł do 3,29 zł, 75 groszy tygodniowo,

e) przy zarobku miesiecznym ponad 100 łz lub tygodniowym ponad 23,08 zł lub dziennym ponad 3,29 zł, 90 groszy tygodniowo.

Do zarobku zalicza się gotówkę, wolne utrzymanie i mieszkanie. Urzędowo ustalona wartość wolnego utrzymania i mieszkania dla służącej wynosi: na wsi miesięcznie 22,50 zł, w miastach do 20000 mieszkańców miesięcznie 33,60 zł, w miastach ponad 20000 mieszkańców miesięcznie 39,30 zł.

Wobec powyższego należy wlepiać np. służącej, pobierającej w Poznaniu lub w mieście ponad 20000 mieszkańców przy wolnem utrzymaniu i mieszkaniu w gotówce miesięcznie: do 19,03 zł, znaczki niebieskie po 45 groszy, od 19.04 zł do 33,70 zł, znaczki zielone po 60 groszy, od 35,71 zł do 60,70 zł znaczki brązowe po 75 groszy, ponad 60,70 zł znaczki żółte po 90 groszy.

Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.
(—) Wybieralski

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

1. Podaję do wiadomości, że

wydzierżawienie około 7 mórg

roli tutejszej szkoły na przeciąg 2 lat odbędzie się licytacja **dnia 10-go lutego 1928 r.** o godzinie 15 po południu w szkole w Salnie.

2. Wydzierżawienie na jeden rok

pomieszkania w budynku szkolnym

składające się z 1 kuchni, sieni, 1 pokoju i sypialni, oraz połowę ogrodu z drzewkami od strony podwórza, licytacja odbędzie się **dnia 10 lutego 1928 r.** o 14 godz. po południu w szkole w Salnie. Reflektanci na powyższą dzierżawę na każdą z osobną złożą 100 zł wadjum. Pozamiejscowych wyklucza się. Przybicie jednemu z trzech najwięcej dających zastrzega się.

3. Wydzierżawienie

pomieszkania w budynku gminnym

dla kowala oraz chlewu i roli z cośkolwiek pastwiskiem również kuźnia, licytacja odbędzie się **dnia 10 lutego 1928 r.** o godzinie 16 po południu w szkole w Salnie.

Reflektanci złożą 100 złotych wadjum przed licytacją.

Przybicie jednemu z trzech najwięcej dających zastrzega się.

Salno, dnia 27 stycznia 1928 r.

657 (—) **Jasiek,** sołtys.

Ważne! Podatkowa książka kwtowa
do nabycia w Drukarni dla Handlu i Przemysłu, Bydgoszcz ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.

DRUKARNIA DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

W BYDGOSZCZY, Dr. Emila Warmińskiego 13

poleca następujące formularze znajdujące się stale na składzie:

Formularze wzór A.

1 Zapozew na zebranie gminne
2 Protokół
3 Etat gminy wiejskiej
4 Wykaz dochodów z należności składek i podatków
5 Obliczenie dochodu i rozchodu
5a do. wkładka
6 Gotówkowe doch. i rozchody gminy
7 Lista repartycyjna
7a do. wkładka
8 Kontrakt
9 Kontrakt dzierżawy polowania
10 Świadectwo pochodzenia
11 Przepustka na przepęd
12 Wykaz podatkowy
13 Upomnienie
14 Dowód wpłaty
15 Obliczenie dochodu i rozchodu
16 Obwieszczenie o wydzierżawieniu polowania
17 Swiadectwo pochodzenia koni
18 Karta zgłosz. zwierz. pociągowych
19 Wykaz
20 Pokwitowanie zgłoszenia
21 Wykaz zmian
22 prawozdanie z właśc. użytku pod.

Formularze wzór B.

1 Etat
2 Dziennik kasowy
3 Dziennik
4 Dziennik

Formularze policyjne

1 Wykaz zmian listy dusz
2 Policyjne za- i odmeldowania
3 Swiadectwo moralności
4 Karta meldunkowa
5 Listy dusz

Dla urzędu st. cywilnego

1 Doniesienie do sądu o urodzeniu
2 Doniesienie do sądu o zgonie
3 Doniesienie do sądu w myśl § 44
4 Świadectwo urodzenia
5 Pośw. zad. wyp. rodzin ważne do chrztu
6 Dokument urodzenia
7 Zapowiedź

Dla rolników

1 Książka służbowa
2 List przewozowy na mleko
3 Poświadcz. stan. i rodowód źrebaka
4 Wykaz przesyłk. na mleko

Dla kas chorych

1 Zawiadomienie o przyj. do pracy
2 Odmeldowanie z kasy chorych
3 Zaświad. o zmianie zarobku

Formularze akcyzowe

1 Rejestr przych. i rozch. wódek
1a do. wkładka
2 Księga przychodu i rozch. spir. w fabr.
2a do. wkładka
3 Księga przych. i rozch. got. w fabr
3a do. wkładka
4 Księga obrachunkowa fabr. wód. gat.
4a do. wkładka
5 Księga obrachunkowa fabr. wód. czyst.
5a do. wkładka
6 Księga rozch. wyrób. wódcz. fabr
6a do. wkładka
8 Świadectwo przewozowe
9 Zgłoszenie do opoc k wina
10 Księga podręczna
10a do. wkładka
11 Księga produkcji
11a do. wkładka
12 Księga przychodu i rozchodu soli
12a do. wkładka
13 Książka produkcji wytwórni win
13a do. wkładka
14 Książka przychodu i rozchodu wina i pod.
14a do. wkładka
15 Książka przychodu i rozchodu wina
15a do wkładka
16 Zgłoszenie gorzelni
17 Książka produkcyjna gorzelni
18. Książka magazynowa gorzelni
19 Protokół przemiaru piwa
20 Książka wpisów piwa zwracanego do browaru
21 Książka podatku od piwa — magazynowe
22 List konwojowy
23 Zgłoszenie warki

C. P. 42 b. Nakaz zapłaty
S. 43 Wniosek o przyj. pieniędzy w celu dep. przy sądzie powiatowem
44 Nakaz zapłaty na zasadzie wym,
101 Dziennik lekarski
102 Krzywa ciepłoty
103a Wykaz A. dot. szczepienia ospy
104b Wykaz B. dot. szczepienia ospy
105c Wykaz C. dot. szczepienia ospy
106 Świadectwo pierwszego szczepienia ospy
107 Świadectwo drugiego, ponow. szczepienia ospy
108 Doniesienie o wypadku w rolnic.
109 Doniesienie o wypadku w przem.
110 Deklaracje rezerwistów
111 Kosztorys
112 Rachunek 4° fol.
113 Rachunek 8° fol.
114 Księga hotelowa
115 Kontrakt sprzedaży
116 Kwity
117 Kwity podw., perf.
118 Tygodniowy wykaz godzin
119 Tygodniowy wykaz godzin
126 Umowa najmu
127 Porządek domowy
131 Wykaz młodocianych
131a Wykaz młodocianych wywieszky
132 Wykaz młodocianych dla władza
133 Karta rowerowa
134 Rozp. policyjne dot. piekarń
135 Zaświadczenie bezrobocia

Formularze podatkowe

121 Dowód wpłaty podatku obrot.
122 Wykaz na państwowy podatek dochodowy od uposarzeń
123 Sprawozdanie o odwózkach pień
124 Deklaracja przychodowa
124 Dowód na wpłacony podatek
126 Bilans
128 Uchwała dot. umów o przeniesieniu własności nieruchomości
129 Uchwała dot. podatku od prawa wykonywania polowania
130 Uchwała dot. podatku do państwowego podatku gruntowego
131 Uchwała dot. podatku 50% z wpływów komunalnych do państwowego podatku przemysłowego

Książkowość rzemieślnicza

1 Księga kasowa i dziennik dla mniejszych przemysłowców
2 Księga główna — dłużnicy
3 Księga główna — wierzyciele

Formularze dla szkół

1 Spis ruchomości
1a Spis ruchomości (wkładka)
2 Lista zmud
2a Lista zmud (wkładka)
3 Zaświadczenie zwolnienia
5 Przekaz pocztówka
6 Swiadectwo szkolne
7 Swiadectwo szkolne
8 Spis dzieci, dotyczy przedwczesne zwolnienie
8a do. wkładka
10 Lista roczna
11 Rozkład lekcyjny
12 Wykaz karygodnych zmud
12a do. (wkładka)
13 Tygodniowe sprawozd. szkolne
13a do. (wkładka)
14 Katalog główny
14a do. wkładka)
15 Podział nauk
151 Książka sprzedaży broni i amunicj
151 do. wkładka
152 Konosament
153 Żeglarski list przewozowy

Dalsze formularze w przygotowaniu.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy